

Міністерство освіти і науки України
Білгород-Дністровський фаховий коледж природокористування, будівництва
та комп'ютерних технологій

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Директор коледжу
Л.М.Попа
Наказ № 33-вт « 11 » 07 2023 р.

Інструкція з охорони праці № 14
для електрозварювальника

1. Загальні вимоги охорони праці

Ця галузева типова інструкція розроблена з урахуванням вимог законодавчих та інших нормативних правових актів, що містять державні вимоги охорони праці, зазначених у розділі 2 цього документа, міжгалузевих правил з охорони праці (правила безпеки) при експлуатації електроустановок та призначена для електрозварювальників під час виконання ними робіт згідно з професією та кваліфікації.

2. Загальні вимоги безпеки

1.1. Працівники не молодші 18 років, які пройшли відповідну підготовку, мають II групу з електробезпеки та професійні навички для роботи електрозварювальника, перед допуском до самостійної роботи повинні пройти:

- обов'язкові попередні (при вступі на роботу) та періодичні (протягом трудової діяльності) медичні огляди (обстеження) для визнання придатними до виконання робіт у порядку, встановленому МОЗ України;
- навчання безпечним методам та прийомам виконання робіт, інструктаж з охорони праці, стажування на робочому місці та перевірку знань вимог охорони праці.

1.2. Електрозварювальники зобов'язані дотримуватись вимог безпеки праці для забезпечення захисту від впливу небезпечних та шкідливих виробничих факторів, пов'язаних з характером роботи:

- підвищена напруга в електричному ланцюзі, замикання якого може пройти через тіло людини;
- розташування робочого місця на значній висоті щодо землі (підлоги);

- шкідливі речовини;
- гострі кромки, задирки та шорсткості на поверхні заготовок;
- підвищена запиленість та загазованість повітря робочої зони.

1.3. Для захисту від механічних впливів електрозварювальники зобов'язані використовувати роботодавцями, що надаються безкоштовно: костюми брезентові або костюми для зварювальника, черевики шкіряні, рукавиці брезентові. На роботах по зварюванню шинопроводу: костюми бавовняні з вогнезахисним просоченням, шкіряні черевики, брезентові рукавиці. У зимову пору року костюми на утеплювальній прокладці та валянки.

При знаходженні на території будмайданчика електрозварювальники мають носити захисні каски.

1.4. Знаходячись на території будівельного (виробничого) майданчика, у виробничих та побутових приміщеннях, ділянках робіт та робочих місцях електрозварювальники зобов'язані виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку, прийняті в даній організації.

Допуск сторонніх осіб, а також працівників у нетверезому стані на зазначені місця забороняється.

1.5. У процесі повсякденної діяльності електрозварювальники повинні:

- застосовувати в процесі роботи зварювальні апарати, інше обладнання та засоби малої механізації за призначенням відповідно до інструкцій заводів-виробників;
- підтримувати порядок на робочих місцях, очищати їх від сміття, снігу, льоду, не допускати порушень правил складування матеріалів та конструкцій;
- бути уважними під час роботи та не допускати порушень вимог безпеки праці.

1.6. Електрозварювальники зобов'язані негайно сповіщати свого безпосереднього або вищого керівника про будь-яку ситуацію, яка загрожує життю та здоров'ю людей, про кожен нещасний випадок, що стався на виробництві, або про погіршення свого здоров'я, у тому числі про появу гострого професійного захворювання (отруєння).

3. Вимоги безпеки перед початком роботи

1.7. Перед початком роботи електрозварювальники зобов'язані:

- пред'явити керівнику робіт посвідчення про перевірку знань безпечних методів робіт;
- одягнути каску, спецодяг, спецвзуття встановленого зразка;
- отримати завдання виконання роботи у бригадира чи керівника.

1.8. Після отримання завдання у бригадира або керівника робіт електрозварювальники зобов'язані:

- підготувати необхідні засоби індивідуального захисту (при виконанні стельового зварювання - азбестові або брезентові нарукавники);
- під час роботи лежачи теплі підстилки; при виконанні робіт у вологих приміщеннях - діелектричні рукавички, калоші або килимки;
- при зварюванні або різанні кольорових металів та сплавів - шланговий протигаз);
- перевірити робоче місце та підходи до нього на відповідність вимогам безпеки;
- підготувати інструмент, обладнання та технологічне оснащення, необхідні при виконанні робіт, перевірити їх справність та відповідність вимогам безпеки;
- у разі виконання зварювальних робіт у закритих приміщеннях або на території чинного підприємства перевірити виконання вимог пожежо-вибухобезпеки та вентиляції в зоні роботи.

1.9. Електрозварювальники не повинні приступати до роботи за таких порушень вимог безпеки:

- відсутності чи несправності захисного щитка, зварювальних проводів, електродотримача, а також засобів індивідуального захисту;
- відсутності або несправності заземлення корпусу зварювального трансформатора, вторинної обмотки, деталі, що зварюється, і кожуха рубильника;
- недостатньої освітленості робочих місць та підходів до них;
- відсутності огорож робочих місць, розташованих на висоті 1,3 м і більше, та обладнаних систем доступу до них;
- пожежо-вибухонебезпечні умови;
- відсутність витяжної вентиляції у разі роботи в закритих приміщеннях.

Виявлені несправності та порушення вимог безпеки повинні бути усунені власними силами до початку робіт, а за неможливості зробити це

електрозварювальники зобов'язані повідомити про них бригадира або керівника робіт.

4. Вимоги безпеки під час роботи

1.10. Електрозварювальники зобов'язані виконувати роботи за дотримання таких вимог безпеки:

- місце виконання робіт, а також нижчерозташовані місця повинні бути звільнені від горючих матеріалів у радіусі не менше 5 м, а від вибухонебезпечних матеріалів та установок – 10 м;
- при виробництві електрозварювальних робіт поза приміщеннями (під час дощу або снігопаду) над робочим місцем зварювальника та місцем знаходження зварювального апарату має бути встановлений навіс;
- електрозварювальні роботи на висоті повинні виконуватися з лісів або риштування з огорожами. Забороняється виконувати роботи з приставних сходів;
- зварювання повинно здійснюватися із застосуванням двох проводів, один з яких приєднується до електродотримача, а інший (зворотний) - до деталі, що зварюється. Забороняється використовувати як зворотний провід мережі заземлення металеві конструкції будівель, технологічне обладнання, труби санітарно-технічних мереж (водопровід, газопровід тощо);
- зварювальні дроти повинні з'єднуватися способом гарячого паяння, зварювання або за допомогою з'єднувальних муфт з ізолюючою оболонкою. Місця з'єднань мають бути ізольовані; з'єднання зварювальних проводів методом скручування не допускається;
- зварювальні дроти повинні прокладати так, щоб їх не могли пошкодити машини та механізми. Забороняється прокладання проводів поряд із газозварювальними шлангами та трубопроводами, відстань між зварювальним проводом та трубопроводом кисню має бути не менше 0,5 м, а трубопроводом ацетилену та інших горючих газів – 1 м.

1.11. Перед зварюванням електрозварювальник повинен переконатися, що кромки виробу, що зварюється, і прилегла до них зона (20-30 мм) очищені від іржі, шлаку тощо. Під час очищення необхідно користуватися захисними окулярами.

Деталі, що зварюються, до початку зварювання повинні бути надійно закріплені. При різанні елементів конструкцій електрозварювальник зобов'язаний вживати заходів проти випадкового падіння елементів, що відрізаються.

1.12. Ємності, в яких знаходилися горючі рідини або кислоти, до початку електрозварювальних робіт повинні бути очищені, промиті, просушені з метою усунення небезпечної концентрації шкідливих речовин.

Забороняється проводити зварювання на судинах, що перебувають під тиском. Зварювання (різання) свіжозабарвлених конструкцій та деталей слід проводити тільки після повного висихання фарби.

1.13. При виконанні електрозварювальних робіт у закритих ємностях або порожнинах конструкцій електрозварювальник зобов'язаний дотримуватись таких вимог безпеки:

- робоче місце має бути забезпечене витяжною вентиляцією, а в особливих випадках зварювання слід проводити у шланговому протигазі;
- застосовувати освітлення напругою не вище 12 В, встановлюючи трансформатор поза ємністю;
- роботи необхідно здійснювати із застосуванням запобіжного пояса з кріпленням його до мотузки, інший кінець якої повинен тримати зовні ємності, що страхує;
- електрозварювальний апарат повинен мати електроблокування, що забезпечує автоматичне відключення напруги холостого ходу або обмеження його до напруги 12 з витримкою часу не більше 0,5 с;
- електрозварювальник при роботі повинен користуватися діелектричними рукавичками, калошами, килимком, а також ізолюючим шоломом.

1.14. При роботі в одному місці кількох електрозварювальників їх робочі місця необхідно огорожувати світлонепроникними щитами з незгоряного матеріалу.

Забороняється одночасна робота електрозварювальника та газозварювальника (газорізника) усередині закритої ємності або резервуара.

1.15. Під час перерв у роботі електрозварювальника забороняється залишати на робочому місці електродотримач, що знаходиться під напругою, зварювальний апарат необхідно відключати, а електродотримач закріплювати на спеціальній підставці або підвісці. Підключення та відключення зварювальних апаратів, а також їх ремонт повинні здійснюватись спеціальним персоналом через індивідуальний рубильник.

1.16. За виконання робіт на діючих об'єктах із встановленим режимом проведення вогневих робіт електрозварювальник зобов'язаний виконувати додаткові вимоги інструкцій.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

1.17. При виявленні в процесі роботи загорянь необхідно роботу призупинити та вжити заходів щодо їх гасіння. У разі неможливості ліквідувати загоряння власними силами необхідно повідомити бригадира або керівника робіт.

1.18. У разі виникнення несправності зварювального агрегату, зварювальних проводів, електродотримачів, захисного щитка або шолома - маски необхідно припинити роботу та повідомити про це бригадира або керівника робіт. Відновити роботу можна лише після усунення несправностей відповідним персоналом.

1.19. У разі виникнення загазованості приміщень за відсутності витяжної вентиляції роботи необхідно призупинити та провітрити приміщення. Роботи також повинні бути припинені при виконанні їх поза приміщеннями (у разі виникнення дощу або снігопаду). Роботи можуть бути відновлені лише після припинення дощу чи снігопаду або влаштування навісу над місцем роботи електрозварювальника.

6. Вимоги безпеки після закінчення роботи

1.20. Після закінчення роботи електрозварювальник зобов'язаний:

- відключити електрозварювальний апарат;
- упорядкувати робоче місце, зібрати інструмент, змотати в бухти зварювальні дроти і прибрати у відведені для їх зберігання місця;
- переконатися у відсутності вогнищ загоряння, за наявності залити водою;
- про всі порушення вимог безпеки, що мали місце у процесі виконання роботи, повідомити бригадира або керівника робіт;
- переконатися у відсутності вогнищ загоряння; за їх наявності – залити водою;
- про всі порушення вимог безпеки, які мали місце у процесі роботи, повідомити бригадира або керівника.

Інженер з охорони праці

КОСОВ С.Г.